



Wie doet wat op Schiphol

April 2018

Royal Schiphol Group
+31 (0)20 601 2673
schiphol.nl
youtube.com/schiphol

Welcome to Amsterdam Airport

Wie doet wat op Schiphol

Luchtvaartmaatschappijen, overheidsinstellingen, afhandelingsbedrijven, winkeliers en banken, horeca- en transport-ondernemingen, brandstofleveranciers en luchtverkeersleiders: op de luchthaven Schiphol zijn ongeveer 500 bedrijven en instellingen actief die samen zo'n 65.000 mensen in dienst hebben. Al deze bedrijven zijn nodig voor een veilige en efficiënte luchthaven. Ze zorgen samen voor de goede naam die de luchthaven al vele jaren heeft. Maar wie doet nu wat precies op Schiphol?

Schiphol



Schiphol is een mainport, een knooppunt van spoor-, lucht- en wegverbindingen, met de allure van een wereldstad. Het ontwikkelen en goed laten functioneren van een luchthaven brengt bijzondere verantwoordelijkheden met zich mee en vraagt om een zorgvuldige afweging tussen people, planet en profit.

Schiphol had in 2017 68,5 miljoen passagiers en is daarmee de derde passagiersluchthaven in Europa. Met vracht neemt Schiphol met 1,75 miljoen ton ook de derde plaats in. Schiphol telde in 2017 326 directe lijndienstbestemmingen in bijna honderd landen.

Royal Schiphol Group

Royal Schiphol Group is een exploitant van luchthavens. Onze belangrijkste luchthaven is Amsterdam Airport Schiphol. Andere luchthavens van de groep zijn Rotterdam The Hague Airport (100%), Eindhoven Airport (51%) en Lelystad Airport (100%) dat ontwikkeld wordt tot leisure airport. Schiphol Group is ook internationaal actief op J.F. Kennedy Airport in New York en Brisbane Airport. Schiphol Group heeft sinds 2008 een samenwerking met en een strategisch belang van 8% in Groupe ADP, de exploitant van de Parijse luchthavens.

Amsterdam Airport Schiphol

Schiphol ontwikkelt, exploiteert en voert het beheer over het bijna 2.800 hectare grote luchthaventerrein. Schiphol levert alle benodigde fysieke infrastructuur op de luchthaven, zoals de terminal, de start- en landingsbanen

AirportCity

Amsterdam Airport Schiphol ademt de sfeer van een wereldstad en is een lichtend voorbeeld van een **AirportCity**: een toonaangevende efficiënte luchthaven die haar reizigers, bezoekers en de daar gevestigde ondernemingen 24 uur per dag en 7 dagen per week diensten biedt die zij nodig hebben.

Royal Schiphol Group is een lucht- havenonderneming met Amsterdam Airport Schiphol als belangrijkste luchthaven. De missie van Royal Schiphol Group is Connecting the Netherlands: Nederland optimaal verbinden met de rest van de wereld en zo een bijdrage leveren aan de welvaart en het welzijn in Nederland en daarbuiten; Connecting to compete and connecting to complete.

en het wegensysteem. Amsterdam Airport Schiphol ziet ook toe op de naleving van de regels die zijn gesteld aan het gebruik van het luchtvaartterrein. Zo moeten Amsterdam Airport Schiphol en de luchtvaartpartners zich houden aan wettelijke geluid- en milieuregels. Voor Amsterdam Airport Schiphol staat een veilige, efficiënte, betrouwbare en duurzame luchthavenoperatie op de eerste plaats. Daarom beschikt Schiphol over een omvangrijke calamiteitenorganisatie met een eigen luchthavenbrandweer.

Amsterdam Airport Schiphol is tevens verantwoordelijk voor alle voorzieningen die zorgen voor een vlotte doorstroming van goederen en passagiers en hun bagage en legt daarvoor de infrastructuur aan. Dit betreft de voorrijwegen en de terminal met zijn incheckbalies en bagagesystemen, maar ook het pierenstelsel en de inrichting daarvan, de vliegtuigopstelplaatsen en de start- en landingsbanen en platformen. Amsterdam Airport Schiphol verleent ook de concessies aan de winkeliers en horecaondernemingen in de terminal. Sinds 1 april 2003 is Amsterdam Airport Schiphol door de overheid belast met de uitvoering van de securitycontrole van passagiers en bagage in de terminal. De eindverantwoordelijkheid hiervoor berust bij de minister van Justitie & Veiligheid en de Koninklijke Marechaussee.

Overheid

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is, op basis van de Wet luchtvaart, verantwoordelijk voor de burgerluchtvaart in Nederland en de algemene verkeersveiligheid in de lucht. Het ministerie verleent landingsrechten aan luchtvaartmaatschappijen op basis van verdragen tussen Nederland en andere landen. Daarmee bepaalt het ministerie mede welke luchtvaartmaatschappijen toegang hebben tot Schiphol.

Overigens worden overeenkomsten over landingsrechten in toenemende mate in EU-verband gesloten. De directie Luchtvaart van het ministerie houdt zich bezig met infrastructuur, milieu, wetgeving en het toezicht daarop. De directie ontwikkelt en implementeert beleid voor luchthavens, veiligheid in de luchtvaart en de inrichting en het gebruik van het luchtruim, en de luchtverkeersdienstverlening. De directie Luchtvaart gaat ook over de vergunningen voor luchtvaartmaatschappijen en houdt daar toezicht op. De inspectie Leefomgeving en Transport van het ministerie houdt toezicht op de naleving van veiligheids- en milieuwetten en regels voor de luchtvaart.

Slotcoördinator

Een 'slot' is een toestemming aan een luchtvaartmaatschappij om te mogen starten of landen tijdens de dag of de nacht. Elk jaar stelt Amsterdam Airport Schiphol vast hoeveel 'slots' uitgegeven kunnen worden om binnen de wettelijke normen te kunnen blijven. Om deze slots – en vooral de capaciteit tijdens daarvan tijdens piek- en nachtelijke uren – goed te verdelen onder de verschillende luchtvaartmaatschappijen, heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat een onafhankelijke slotcoördinator aangesteld. Het systeem van slotcoördinatie is een neutraal, transparant en non-discriminatoire systeem. Het systeem is gebaseerd op EU-wetgeving en principes van de IATA, de internationale organisatie van de burgerluchtvaart. De 'slots' worden twee keer per jaar aan de luchtvaartmaatschappijen toebedeeld; voor het zomer- en voor het winterseizoen.

Luchtverkeersleiding Nederland

Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) is verantwoordelijk voor het juiste gebruik van de aan- en uitvliegroutes van Schiphol, de aan- en uitvliegroutes van de regionale Nederlandse luchthavens en de verkeersveiligheid van taxiënd vliegverkeer op Schiphol zelf. LVNL heeft de taak ervoor te zorgen dat het burgerluchtverkeer boven ons land en van en naar omringende landen veilig, ordelijk en vlot verloopt. LVNL begeleidt het vliegtuig vanaf het moment van het starten van de motoren en het afduwen van een toestel van de vliegtuigopstelplaats tot aan het moment dat het vliegtuig na een vlucht en landing weer op de luchthaven is geparkeerd. LVNL heeft drie belangrijke afdelingen, die elk een 'luchtgebied' beheren: De verkeersleiding in de toren op Schiphol (Tower of TWR) regelt het startende, landende en het taxiënde verkeer op het platform. Het verkeer van of naar de Polderbaan wordt daarbij overdag geregeld vanuit een tweede (satelliet) toren. De naderings- en vertrekverkeersleiding (Approach) stuurt het verkeer in het gebied rond Schiphol vanaf net na de start en tot kort voor de landing. Als het vliegtuig





opgestegen is, wordt het overgedragen aan de algemene verkeersleiding. De algemene verkeersleiding (ACC) leidt het burgerluchtverkeer tot een hoogte van 24.500 voet (circa 7,3 kilometer). Boven deze hoogte is de verkeersleiding in handen van Eurocontrol, de Europese luchtverkeersleiding. Amsterdam Airport Schiphol bepaalt dagelijks welke start- en landingsbanen inzetbaar zijn, LVNL beslist vervolgens welke banen en vliegroutes worden gebruikt en hanteert hierbij de regel dat eerst die banen worden ingezet die het minste hinder voor de omgeving geven.

Brigade Koninklijke Marechaussee Schiphol

De brigade Koninklijke Marechaussee Schiphol is verantwoordelijk voor de paspoortcontrole en bewaking van de grens. Ook is de marechaussee verantwoordelijk voor de bewapende beveiliging van de burgerluchtvaart tegen kapingen en terroristische aanslagen. Schiphol is

verantwoordelijk voor de uitvoering van securitycontroles van passagiers en hun hand- en ruimbagage in de terminal en van personeel en hun voertuigen die beveiligd gebied in willen. Hiervoor huurt Schiphol verschillende beveiligingsbedrijven in. Het ministerie van Veiligheid en Justitie is eindverantwoordelijk en bepaalt de uitvoeringsregels en de Koninklijke Marechaussee houdt toezicht op de uitvoering van de securitycontroles. De Koninklijke Marechaussee Schiphol is ook verantwoordelijk voor alle politietaken op de luchthaven, zoals het voorkomen en opsporen van strafbare feiten en het handhaven van de openbare orde. Verder houdt zij zich bezig met de zorg voor verkeerszaken en het verkeerstoezicht op de openbare wegen op het Schipholterrein.

Vreemdelingendienst Schiphol

De Vreemdelingendienst Schiphol houdt toezicht op het binnenlandse vreemdelingenverkeer. Ook controleert de dienst de bedrijven op het terrein van de luchthaven op de verblijfsstatus van hun werknemers en geeft zij voorlichting hierover.

Luchtvaartpolitie

De Luchtvaartpolitie, onderdeel van de Nationale Politie, ziet toe op vliegveiligheid, milieu en criminaliteit in het vliegverkeer. De luchtvaartpolitie heeft hiervoor helikopters en vliegtuigen met video- en infraroodcamera's ter beschikking. Daarnaast heeft de Nationale Politie medewerkers die zorgdragen voor de veiligheid op het spoor.





Douane

De douane voert controles uit op de in-, uit- en doorvoer van goederen. Naast deze controletaak is de douane ook verantwoordelijk voor het heffen en het innen van verschuldigde belastingen en accijnzen op invoer van bepaalde goederen. De douane verricht daarom niet alleen controles in de aankomsthal waarbij de bagage van passagiers gecontroleerd wordt, maar ook in de vrachtgebouwen op Schiphol.

Calamiteiten

Bij een calamiteit is Amsterdam Airport Schiphol verantwoordelijk voor het leidinggeven aan haar eigen diensten en voor de communicatie over de operationele bedrijfsvoering op de luchthaven. Ook moet zij zorgen voor de goede orde en veiligheid op de platformen, wegen, terreinen en in de gebouwen. Volgens de Wet rampen en zware ongevallen is de burgemeester van de gemeente Haarlemmermeer de eindverantwoordelijke bij een calamiteit op, of in de directe omgeving van Schiphol. Bij een crisis of calamiteit werkt Schiphol nauw samen met overheidsinstanties en de Veiligheidsregio Kennemerland. Er zijn scenario's voor (onder andere) brand, ordeverstoring, hulpverlening en (dreigende) ongevallen met vliegtuigen.

Brandweer

Schiphol beschikt over een eigen brandweerkorps: de Schiphol Fire Brigade. De Schiphol Fire Brigade is belast met:

- Vliegtuigbrandbestrijding: het optreden bij vliegtuig gerelateerde incidenten;
- Basisbrandweezorg: gebouwenbrandbestrijding en hulpverlening voor o.a. de terminal, de voorrijwegen en andere gebouwen binnen het werkingsgebied van het Crisisbestrijdingsplan Schiphol;
- Bedrijfsbrandweertaken: voor partners op het luchthaventerrein, zoals KLM en Aircraft Fuel Supply.

Schiphol heeft drie brandweerposten in het landingsterrein, met op elke post een groep vliegtuigbrandbestrijding (drie crashtenders). Hierdoor kan de Schiphol Fire Brigade, conform regelgeving, in geval van een incident, binnen drie minuten op elke start- en landingsbaan zijn. Op twee posten staat een tankautospuiter voor de basisbrandweezorg. Per dag zijn, verdeeld over de posten, ongeveer 30 operationele brandweermensen op dienst.

Om voortdurend goed geoefend te zijn, beschikt de Schiphol Fire Brigade over een eigen oefenplaats met een oefenvliegtuig, de FireFly. Met dit vliegtuig kunnen alle mogelijke vliegtuigbranden worden beoefend. Ook wordt geoefend op de brandweerposten, in gebouwen en in het landingsterrein en wordt gebruik gemaakt van computersimulatieprogramma's om op maat tactiek en rollen te oefenen.

Vluchtafhandeling

Ruim honderd lijndienstmaatschappijen vliegen van en naar Schiphol. Naast deze maatschappijen zijn er het hele jaar door ook chartermaatschappijen op de luchthaven te vinden, voor bijvoorbeeld vakantie-vervoer. Amsterdam Airport Schiphol wijst de incheckbalies, de vliegtuigopstelplaatsen en de bagagebanden waar aankomende passagiers hun koffers kunnen ophalen toe. De benodigde bedrijfsmiddelen als balies, passagiersbruggen en het bagagesysteem zijn eigendom van Schiphol. De zorg voor de hele vluchtafhandeling, van het tanken tot het schoonmaken van het vliegtuig en van de catering tot het onderhoud, is de verantwoordelijkheid van de luchtvaartmaatschappij. Die kan voor al die taken een beroep doen op een van de op Schiphol werkzame afhandelingsbedrijven. De luchtvaartmaatschappij is uiteraard ook verantwoordelijk voor de bemanning, de procedures, de technische staat van de vliegtuigen en apparatuur aan boord, hun passagiers en lading gedurende het verblijf op de luchthaven en in het vliegtuig.

Afhandelingsbedrijven

Afhandelingsbedrijven voeren in opdracht van de luchtvaartmaatschappijen activiteiten uit die nodig zijn bij het aankomen en vertrekken van vliegtuigen, passagiers en vracht, zoals het inchecken van passagiers, het laden en lossen van bagage en vracht, het schoonmaken van vliegtuigen en het verzorgen van de catering. Het tanken van vliegtuigen wordt gedaan door Combined Refuelling Service, Gezamenlijke Tankdienst Schiphol en KLM Tankdienst. Het beheer van de brandstofinfrastructuur – de leidingen, opslagtanks, hydranten – wordt gedaan door Aircraft Fuel Supply. Voor de catering kunnen luchtvaartmaatschappijen, terecht bij diverse catering bedrijven, zoals KLM Cateringservices. Tenslotte zijn er ettelijke tientallen luchtvrachtexpeditie-, makelaars- en overslagbedrijven op de luchthaven gevestigd die zorgen voor de aan- en afvoer van luchtvrachtgoederen en alle administratieve handelingen die daar bij horen.

Bagageafhandeling

Schiphol is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, de aansturing, het beheer en het onderhoud van alle bagagesystemen, inclusief de computers en software die de systemen besturen. De afhandelingsbedrijven moeten er voor zorgen dat de koffers in het juiste vliegtuig worden geladen en op de afhaalbanden in de bagagereclaim-ruimte terecht komen. De fysieke afhandeling van bagage wordt gedaan door de afhandelingsmaatschappijen.

Bewoners Aanspreekpunt Schiphol (BAS)

BAS staat voor Bewoners Aanspreekpunt Schiphol. Het is het informatie- en klachtencentrum waar omwonenden terecht kunnen met al hun vragen en klachten over het vliegverkeer op Schiphol. BAS is een gezamenlijk initiatief van Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) en Amsterdam Airport Schiphol. BAS is bereikbaar via hun website: www.bezoekbas.nl of per telefoon: 020 - 601 5555

Belangrijkste website-adressen:

www.schiphol.nl
www.jaarverslagschiphol.nl
www.youtube.com/schiphol
www.bezoekbas.nl
www.klm.com
www.lvnl.nl
www.ilent.nl
www.kmar.nl
www.douane.nl

Kerncijfers Schiphol 2017

68,5

miljoen passagiers

1.752.498

ton vracht

496.748

vliegtuigbewegingen, waarvan

17.796

met fullfreighters (3,6%)

326

directe lijndienstbestemmingen, waarvan naar

21

exclusief voor vracht,

98

landen, met

104

luchtvaartmaatschappijen. Circa

500

bedrijven op het luchthaventerrein, met ongeveer

65.000

werknemers

1^e in Europe in vliegtuigbewegingen,

3^e in Europe in passagiersvolume,

3^e in Europe in vrachtvolume